KAJIAN TAMAN PERTANIAN SABAH SEBAGAI KAWASAN REKREASI DI DAERAH TENOM, SABAH.

Oleh:
JESSIE S. BASINAU

Jabatan Perancangan Bandar Dan Wilayah
Fakulti Senibina, Perancangan dan Ukur,
Universiti Teknologi MARA
Shah Alam

Oktober 2003

PENGHARGAAN

Dengan segala keizinan daripada-Nya, saya berpeluang untuk menyiapkan projek penyelidikan semester akhir pada tahun ini. Setelah lebih kurang satu semester bertungkus lumus untuk menyiapkannya sebagai salah satu syarat untuk penganugerahan Diploma Perancangan Bandar Dan Wilayah.

Ribuan terima kasih saya ucapkan kepada penyelia projek ini iaitu Puan Habsah Hashim yang telah memberi tunjuk ajar dan dorongan dalam menyempurnakan tugas ini disamping pendapatnya yang amat berguna. Di kesempatan ini juga saya ingin mengucapkan setinggi-tinggi penghargaan kepada individu dan organisasi yang terlibat secara langsung dan tidak langsung sepanjang tempoh menyiapkan projek ini.

Saya memohon maaf sekiranya terdapat kekurangan di dalam penyamparan hasii projek saya ini. Sesungguhnya saya telah cuba melakukan yang terbaik untuk diri saya dan juga pihak-pihak lain. Dengan siapnya projek ini membuatkan saya percaya bahawa setiap usaha gigih yang berbekalkan restu daripada orang-orang yang kita sayangi (Ibubapa, ahli keluarga, rakan-rakan dan pendidik) pastinya akan membuahkan hasii yang baik.

Sekian, Jutaan Terima Kasih.

ABSTRAK

Rekreasi yang diterima umum adalah menjalankan aktiviti yang menyeronokkan pada masa lapang. Dalam konteks perancangan bandar, rekreasi merupakan salah satu aspek penggunaan reruang yang akan memberi sumbangan dalam mewujudkan masyarakat yang harmoni. Hasil daripada kesedaran ini, sebarang bentuk perancangan pembangunan mestilah menyediakan ruang minimum untuk tujuan rekreasi.Bagi tujuan projek ini, satu kajian telah dibuat terhadap keberkesanan sebuah taman rekreasi yang dibangunkan daiam hierarki peringkat wilayah atau negeri iaitu Taman Pertanian Sabah. Analisa bagi kajian ini akan menilai sejauh mana keupayaan sebuah kawasan rekreasi baru mampu menarik orang ramai untuk datang berkunjung. Hasil penilaian akan menentukan peranan TPS dalam perkembangan sosial orang ramai yang terlibat terutama sekali penduduk tempatan. Cadangan kajian akan menumpukan usaha untuk menyelesaikan permasalahan yang timbul dan seterusnya mempertingkatkan fungsr taman ini sebagai sebuah taman rekreasi berkonsepkan *agro-tourism* yang unggul.

Penghargaan	i
Abstrak	ii
Senarai Kandungan	iii
Senarai Jadual	viii
Senarai Rajah	x
Senarai Foto	xi
Senarai Lampiran	xii
Senarai Singkat Kata	xiii

KANDUNGAN

BAB1:PENDAHULUAN	**1**
1.1 Pengenalan	1
1.2 Penyataan Masalah	2
1.3 Matlamat dan Objektif	3
1.4 Skop Kajian	4
1.4 Metodologi Kajian	5
1.6 Kawasan Kajian	12
1.7 Kepentingan Kajian	17
BAB 2: KAJIAN TEORITIKAL DAN KAWASAN KAJIAN	**18**
2.1 Pengenalan	18
2.2 Definisi Rekreasi	20
2.2.1 Negara Barat	20
2.2.2 Malaysia	21

2.3 Perkembangan Semasa Rekreasi 22

2.4 Jenis Rekreasi 22

2.4.1 Rekreasi Aktif 22

2.4.2 Rekreasi Pasif 23

2.5 Teori Rekreasi 24

2.5.1 Nilai Kepada Individu dan Masyarakat 24

2.5.2 Memenuhi Keperluan 24

2.5.3 Sebagai Aktiviti Masa Lapang 25

2.6 Jenis Kawasan Rekreasi 25

2.6.1 *Agro-Tourism* 25

2.6.2 *Eco-Tourism* 26

2.6.3 Rekreasi Bertema 27

2.6.4 *Etno-Botanic* 28

2.6.5 *Aqua-Tourism* 29

2.6.6 *Theme Park* 29

2.6.7 *Leisure Park* 30

2.6.8 *Aquaria* 31

2.7 Hierarki Kawasan Rekreasi 32

2.7.1 Peringkat Kejiranan 32

2.7.2 Peringkat Tempatan 33

2.7.3 Peringkat Bandaran 34

2.7.4 Peringkat Wilayah 34

2.7.5 Peringkat Nasional 35

2.8 Pengezonan Kawasan Rekreasi 36

2.8.1 Kelas I - Rekreasi Berkepadatan Tinggi 36

2.8.2 Kelas II - Kawasan Rekreasi Luaran 37

2.8.3 Kelas III - Kawasan Persekitaran Semulajadi 37

2.8.4 Kelas IV - Kawasan Semulajadi 37

2.8.5 Kelas V - Tapak Kebudayaan dan Sejarah 38

2.8.6 Kelas VI - Kawasan Lapang 38

2.9 Garis Panduan dan Pembangunan Sejagat Bagi Tanah Lapang, Rekreasi dan Lanskap 39